

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 3C/94/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5914205480
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Krajčiová
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2014:5914205480.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Ružomberok samosudkyňou Mgr. Renátou Krajčiovou v právnej veci navrhovateľa/žalobcu: Quantum Credit a.s., so sídlom Tomášikova 23/C, 821 01 Bratislava, IČO: 47 248 980, právne zast. Advokátskou kanceláriou PERSPECTA Legal, s.r.o., so sídlom Tomášikova 23/C, 821 01 Bratislava, IČO: 36 668 745, proti odporcovi/žalovanému: L. E., nar. XX.X.XXXX, bytom Q. XXXX/X, XXX XX S. v konaní o zaplatenie 238,58 eur s prísl., takto

rozhodol:

Súd návrh z a m i e t a v celom rozsahu.

Odporkyni sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 9.7.2014 si navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu uplatnil voči odporcovi právo na zaplatenie sumy 238,58 eur s úrokom z omeškania 9,5% ročne od 26.7.2011 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania a trov právneho zastúpenia.

Navrhovateľ návrh po skutkovej stránke odôvodnil tým, že spoločnosť Slovak Telekom a.s. so sídlom Bajkalská 28, Bratislava uzatvorila s odporcom podľa § 43 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách dňa 2.2.2011 zmluvu o pripojení, predmetom ktorej bolo poskytnutie mobilných hlasových služieb, program Fix 9 a dňa 2.2.2011 uzatvorili dodatok k uvedenej zmluve, predmetom ktorého bolo poskytnutie zľavy na mobilný telefón LG GS 290 Cookie Fresh v lehote viazanosti 24 mesiacov.

Na základe zmluvy poskytol Slovak Telekom účastníkovi plnenie riadne a včas. Podľa účtovných dokladov bolo zistené, že odporca faktúry do dňa podania návrhu neuhradil. Vzhľadom na to, že si odporca svoj zmluvný záväzok nesplnil, porušil zmluvnú povinnosť, z čoho mu vyplýva povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu.

Odporcovi bola vystavená faktúra č. 7106595791 splatná dňa 25.7.2011 v sume 248,95 eur.

Vzhľadom ku skutočnosti, že Slovak Telekom a navrhovateľ uzatvorili zmluvu o postúpení pohľadávok dňa 20.11.2013, predmetné pohľadávky sa stali vlastníctvom navrhovateľa. Na základe uvedeného spoločnosť Slovak Telekom oznámila odporcovi postúpenie pohľadávky. Podnik svoju zmluvnú povinnosť plnil riadne a včas a riadne službu fakturoval, preto mu vznikol nárok na úhradu faktúry. Keďže odporca zmluvu porušil tým, že faktúry nezaplatil, vznikol mu na základe toho nárok na zmluvnú pokutu v alikvotnej časti podľa doby porušenia zmluvných povinností. Nakoľko odporca plnil svoje povinnosti iba prvý mesiac z doby viazanosti, výška uplatnenej zmluvnej pokuty je za 23 mesiacov porušenia zmluvných povinností. Navrhovateľ si ďalej uplatnil aj zákonný úrok z omeškania.

Podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 3.9.2014 požiadal navrhovateľ prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu o pripustenie zmeny návrhu, keď uviedol, že došlo k zisteniu rozdielných skutkových okolností oproti pôvodne podanému návrhu a zároveň uviedol, že predmetom uzatvoreného dodatku k zmluve bolo poskytnutie mobilných hlasových služieb Fix 12 a odporcovi vznikla povinnosť mesačne si dobíjať kredit na SIM karte minimálne sumou 12 eur po dobu viazanosti 25 mesiacov. Podnik sa zaviazal zabezpečiť odporcovi predaj zľavneného mobilného telefónu LG GS290 Cookie Fresh za 1,- euro, pričom neakciová cena mobilného telefónu bola v čase uzavretia dodatku 99,- eur. V prípade porušenia tejto povinnosti pravidelného dobíjania má podnik právo na fakturáciu zmluvnej pokuty vo výške 248,95 eur. Odporca si svoje povinnosti plnil len po dobu 1 mesiaca, preto navrhovateľ nepožaduje zmluvnú pokutu v celej výške ale v alikvotne poníženej časti v sume 239,04 eur. Z uvedeného dôvodu žiadali pripustiť zmenu návrhu tak, že odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 239,04 eur s úrokom z omeškania 9,5% ročne od 26.7.2011 do zaplataenia, ako aj náhrady trov konania a trov právneho zastúpenia. Zároveň odôvodnil nárok na zaplataenie zmluvnej pokuty tým, že tento je viazaný na porušenie okruhu presne vyšpecifikovaných povinností. Aj napriek faktu, že v tomto bode sa nachádza slovné spojenie "v prípade porušenia akejkoľvek povinnosti", ďalej sú taxatívne vymenované povinnosti, po porušení ktorých dochádza k nároku na uplataenie zmluvnej pokuty. Zároveň zmluvnú pokutu si uplataňujú len v alikvotnej časti. K nepomeru v právach a povinnostiach zmluvných strán odkázal navrhovateľ na Dodatok k zmluve, kde poskytnutie zľavneného mobilného telefónu za neposkytnuté protiplnenie, resp. neposkytnutie čiastočného protiplnenia rozhodne nesvedčí o značnom nepomere zmluvných strán. Rovnako poukázal, že doposiaľ nebolo dojednanie zmluvnej pokuty v spotrebiteľskej zmluve posudzované ako neplatné z dôvodu neprijateľnej zmluvnej podmienky. Podaním doručeným súdu dňa 2.10.2014 elektronicky, písomne doplneným dňa 6.10.2014 navrhovateľ na výzvu súdu, aby preukázal porušenie zmluvnej povinnosti odporkyňou, na základe ktorých jej mala vzniknúť povinnosť uhradiť zmluvnú pokutu, doložil písomný postup spoločnosti Slovak Telekom a.s., ktorý bol uplataňovaný v prípadoch nedodržania povinnosti povinného mesačného zmluvného dobíjania predplatených mobilných služieb FIX. Z uvedeného vyplynulo, že Slovak Telekom potom, čo nedošlo k dobitiu kreditu ešte ďalšie 4 mesiace vyvíjal činnosť a snahu k tomu, aby si klient svoju povinnosť splnil. Až uplynutím štvrtého mesiaca nasledujúceho po uzatvorení zmluvy bol úplne deaktivovaný a bola mu vystavená faktúra na zmluvnú pokutu. Odporca zmluvu uzatvoril dňa 2.2.2011 a dobil si kredit iba v tomto mesiaci, potom už kredit nenabíjal. V mesiaci marek, apríl, máj a jún 2011 prebiehala korešpodncia medzi Slovak Telekom a odporcom, vrátane upomienok a až nasledujúci mesiac - júl 2011 bol úplne deaktivovaný bez možnosti dobitia kreditu a obnovenia aktivácie volaní a bola mu vystavená faktúra na zmluvnú pokutu. Keďže sa jedná o predplatenú službu, bolo plne v moci klienta, ako bude narábať so svojim záväzkom. Nesporné však je, že mu zostal mobilný telefón v hodnote 99,- eur a Slovak Telekomu sa nevrátila očakávaná tržba v podobe 24xmesačného dobitia po 12,- eur čo je 288,- eur. Medzi účastníkmi teda nedošlo k značnému nepomeru medzi právami a povinnosťami zmluvných strán. Zmenu návrhu súd pripustil uznesením č.k. 3C/94/2014-35 zo dňa 4.9.2014.

Súd v súlade s § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len "OSP") konal a rozhodoval v neprítomnosti navrhovateľa a jeho právneho zástupcu, ktorí mali doručenie predvolania na pojednávanie riadne a včas vykázané, pričom žiadali, aby súd ich neprítomnosť ospravedlnil a súhlasili s rozhodnutím bez ich prítomnosti v zmysle žaloby a ich vyjadrení. Súd pojednával aj v neprítomnosti odporcu, ktorý mal doručenie predvolania na pojednávanie vykázané v zmysle § 47 ods. 2 OSP.

Súd sa v rámci dokazovania oboznámil s listinami založenými v spise, a to so Zmluvou o pripojení Fix a Dodatkom k zmluve o pripojení, Identifikačnými údajmi Účastníka pri uzatváraní zmluvných dokumentov so spoločnosťou Slovak Telekom a.s., faktúrou č. 3307036671 splatnou dňa 5.2.2011 v sume 1 euro, Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 27.11.2013, Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 20.11.2013 uzavretej medzi spoločnosťou Slovak Telekom, a.s., ako postupcom a navrhovateľom ako postupníkom, prílohou č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok, faktúrou č. 7106595791, splatnou dňa 25.7.2011 na sumu 248,95 eur, vyjadrením navrhovateľa, doručeným súdu dňa 3.9.2014 a dokladom o výške neakciovkej ceny mobilného telefónu, doplňujúcim vyjadrením zo dňa 1.10.2014, pričom zistil a ustálil nasledovný skutkový a právny stav:

Právny predchodca navrhovateľa a odporca uzavreli zmluvu o pripojení Fix, predmetom ktorej bol záväzok právneho predchodcu navrhovateľa poskytovať odporcovi zvolený program služieb Fix 9 a záväzok účastníka riadne a včas platiť cenu služieb podľa zvoleného programu služieb a dodržiavať svoje povinnosti v súlade so zmluvou o pripojení, Všeobecnými podmienkami, platným cenníkom

služieb. Uvedené strany uzatvorili aj Dodatok k zmluve o pripojení, predmetom ktorého bola zmena pôvodného programu služieb Fix 9 na program služieb Fix 12, záväzok podniku poskytnúť odporcovi zľavnený mobilný telefón LG GS290 Cookie Fresh za akciovú cenu 1,- euro.

Podľa bodu 1 písm. c) Dodatku sa odporca zaviazal riadne a včas platiť cenu služieb podľa zvoleného programu a dodržiavať povinnosti v súlade so zmluvou o pripojení Fix, všeobecnými podmienkami, osobitnými podmienkami pre poskytovanie služby Fix, platným cenníkom. Podľa bodu 1 písm. d) Dodatku sa účastník zaviazal riadne a včas pravidelne realizovať zmluvné dobíjanie podľa bodu 3.1 Osobitných podmienok. V zmysle bodu 2. dodatku sa účastník zaviazal, že po dobu viazanosti 25 mesiacov nepožiada o vypojenie SIM karty z prevádzky a že sa nedopustí takého konania, a ani neumožní také konanie, na základe ktorého by podniku vzniklo právo zrušiť zmluvu o pripojení odstúpením od nej alebo právo vypovedať zmluvu o pripojení z dôvodov porušenia povinnosti zo strany účastníka. V zmysle bodu 3 dodatku sa odporca zaviazal, že v prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1. písm. c) a v bode 2. Dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok, alebo v čl. 5 bod. 5.2 písm. a/ až c/ Všeobecných podmienok, v dôsledku ktorých dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany podniku, je povinný uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 248,95 eur.

Faktúrou č. 3307036671 splatnou dňa 5.2.2011 predchodca navrhovateľa vyúčtoval odporcovi sumu 1 euro, faktúrou č. 7106595791, splatnou dňa 25.7.2011 predchodca navrhovateľa vyúčtoval odporcovi zmluvnú pokutu vo výške 248,95 eur.

Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 20.11.2013 uzavretej medzi spoločnosťou Slovak Telekom, a.s., ako postupcom a navrhovateľom ako postupníkom pohľadávku voči odporcovi nadobudol navrhovateľ.

Podľa § 488 Občianskeho zákonníka záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

Podľa § 489 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení účinnom do 31.10.2011 zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 43 ods. 3 Zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, zmluva o pripojení zaniká, uplynutím času, na ktorý bola uzavretá, dohodou účastníkov zmluvy, odstúpením od zmluvy, výpoveďou, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

Podľa § 43 ods. 12 písm. a) a b) zák. č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení účinnom od 1.11.2011 účastník je povinný a) používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom a so zmluvou o poskytovaní verejných služieb, b) platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry.

Podľa § 78 ods. 9 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách zmluvy o pripojení podľa doterajších predpisov sú zmluvami o poskytovaní verejných služieb podľa tohto zákona.

Podľa § 51 Občianskeho zákonníka účastníci môžu uzavrieť i takú zmluvu, ktorá nie je osobitne upravená; zmluva však nesmie odporovať obsahu alebo účelu tohto zákona.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1, 4 písm. k/ a ods. 5 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 559 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka splnením dlh zanikne. Dlh musí byť splnený riadne a včas.

Podľa § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 31.1.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 10c Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 31.1.2013 ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

Z vykonaného dokazovania súd mal preukázané, že medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou došlo k uzavretiu zmluvy o pripojení podľa § 43 zák. č. 610/2003 Z.z., resp. ako nepomenovanej zmluvy v súlade s ust. § 51 Občianskeho zákonníka (ďalej len "OZ") na základe ktorej navrhovateľ poskytol odporcovi služby elektronickej komunikácie. Zároveň mal súd preukázané, že došlo aj k uzatvoreniu Dodatku k zmluve o pripojení Fix a to najneskôr dňom 3.2.2011 v zmysle identifikačných údajov účastníka pri uzatváraní zmluvných dokumentov so spoločnosťou Slovak Telekom. Navrhovateľ ako právny nástupca pôvodného veriteľa dostatočne preukázal existenciu zmluvného vzťahu medzi účastníkmi konania a tiež prechod práv a povinností v zmysle zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 20.11.2013 uzavretej medzi spoločnosťou Slovak Telekom, a.s., ako postupcom a navrhovateľom ako postupníkom a prílohy č. 1 k uvedenej zmluve, kde pohľadávku voči odporcovi nadobudol navrhovateľ. Zmluva o pripojení spolu s Dodatkom k zmluve o pripojení je svojou povahou spotrebiteľskou zmluvou (§ 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka; ďalej len OZ), keďže bola uzavretá medzi navrhovateľom ako dodávateľom elektronických komunikačných služieb, konajúcim v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a odporcom ako fyzickou osobou - spotrebiteľom, nekonajúcim pri jej uzatváraní v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Zmluva uzavretá medzi dodávateľom a odporcom predstavuje svojím charakterom typovú (formulárovú zmluvu) vopred pripravenú dodávateľom, pre ktorú je charakteristické, že spotrebiteľ jej obsah, teda i dojednanie o zmluvnej pokute, podstatným spôsobom neovplyvňuje (môže len zmluvu ako celok uzavrieť alebo ju ako celok odmietnuť). Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné podmienky - § 53 ods. 1 OZ). Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej

pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť.

Predmetom konania bol nárok navrhovateľa na zaplatenie alikvotnej časti zmluvnej pokuty vo výške 239,04 eur, ktorá bola dohodnutá medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom vo výške 248,95 eur v dodatku k zmluve o pripojení uzavretej podľa § 43 a nasl. zák. č. 510/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách pre prípad porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka, najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 písm. c/, alebo v bode 2 Dodatku, alebo v čl. 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok, alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a/ až c/ Všeobecných podmienok. Uvedenú sumu právny predchodca navrhovateľa vyúčtoval odporcovi faktúrou č. 7106595791, splatnou dňa 25.7.2011. Zmluvnú pokutu súd považuje pri takomto zmluvnom dojednaní aj s prihliadnutím na výšku zľavy za neprimeranú s prihliadnutím aj na hľadisko času, kedy navrhovateľ nerozlišuje situáciu v akej dobe dôjde k porušeniu povinností ku ktorým sa zmluvná pokuta viaže. Obsahom dojednania je tiež to, že právo na zmluvnú pokutu vzniká samotným porušením povinnosti v okamihu jej porušenia, pričom nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany dodávateľa a zmluvnú pokutu je spotrebiteľ povinný zaplatiť bez ohľadu na dĺžku doby, ktorá mu zostáva do uplynutia doby viazanosti. Súd v zmysle konštantnej judikatúry ESD i súdov SR musí posúdiť nekalú povahu sankcie obsiahnutej v spotrebiteľskej zmluve aj bez návrhu a zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol takouto neprijateľnou zmluvnou podmienkou viazaný. Práve táto skutočnosť spôsobuje nielen nerovnováhu v zmluvných vzťahoch, pretože nie je možné akceptovať stav, v rámci ktorého jedna zo zmluvných strán zneužíva svoje postavenie na to, že diktuje zmluvné podmienky, ktoré spotrebiteľ buď bezvýhradne prijme, alebo s ním dodávateľ neuzavrie zmluvu. Spotrebiteľ má objektívne iba veľmi nejasnú predstavu o obsahu zmluvných podmienok, a to nielen vzhľadom na veľmi drobné a nečitateľné písmo, akým sú podmienky v zmluve o pripojení resp. dodatku uvedené, ale aj pre slovnú formuláciu jednotlivých zmluvných dojednaní a ich množstvo v jednom súvislom texte. Podľa čl. 2 písm. a) Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách nekalé podmienky znamenajú zmluvné podmienky definované v čl. 3.

Podľa čl. 3 bod 1 cit. smernice zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán vzniknutých na základe zmluvy k škode spotrebiteľa. Podľa bodu 2 cit. smernice podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou.

Z obsahu zmluvy a dodatku uzavretých medzi účastníkmi vyplýva, že text bol vopred pripravený dodávateľom pre neurčitý počet budúcich spotrebiteľov, zmluva bola pripravená vopred v podobe predbežne formulovanej tzv. typovej, resp. štandardnej zmluvy, pričom do zmluvy a jej dodatkov sa dopisovali iba údaje individualizujúce spotrebiteľa a ním vybraný mobilný telefón resp. koncové zariadenie, účastnícky program a služby. Žalovaná ako spotrebiteľ mala síce zrejme možnosť oboznámiť sa s dojednanými zmluvnými ustanoveniami pred podpisom zmluvy, ale nesporne nemohla ovplyvniť ich obsah. Zmluvné dojednania obsiahnuté v uvedenej zmluve a dodatku preto s poukazom na cit. ust. § 53 ods. 2 OZ i čl. 3 bod 2 smernice, nemožno považovať za individuálne dojednané. Je nesporné, že spotrebiteľ nemal žiadnu reálnu možnosť ovplyvniť obsah vopred dodávateľom navrhnutých a v predloženej zmluve fixne formulovaných dojednaní o zmluvnej pokute. Mohol iba zmluvu ako celok odmietnuť alebo ju prijať a podrobiť sa teda tak i dodávateľom nanútenému dojednaniu o zmluvnej pokute. Dôkazné bremeno preukázať, že dojednanie o zmluvnej pokute bolo individuálne dohodnuté pritom v zmysle cit. § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka (i čl. 3 bod 2 cit. Smernice 93/13/EHS), bolo na žalobcovi ako dodávateľovi. Žalobca ale v konaní individuálne dojednanie zmluvnej pokuty nepreukázal, a preto bolo nevyhnutným v súlade s ust. § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka predmetnú zmluvnú podmienku nepovažovať za individuálne dojednanú.

ESD v rozsudku vo veci C-618/10 zo dňa 14.06.2012 skonštatoval, že smernici odporuje španielska právna úprava, ktorá poskytuje vnútroštátnemu súdu v prípade, že rozhodne o neplatnosti nekalej zmluvnej podmienky možnosť zmeniť obsah tejto podmienky. V dôsledku toho sú vnútroštátne súdy pri konštatovaní existencie nekalej zmluvnej podmienky povinné takúto podmienku iba neuplatniť, aby nebola záväzná pre spotrebiteľa, avšak nemôžu zmeniť jej obsah. Zmluva, do ktorej sa vložila zmluvná podmienka totiž musí v zásade existovať ďalej bez akejkoľvek inej zmeny, okrem odstránenia nekalých podmienok, pokiaľ je jej ďalšia existencia možná v súlade s pravidlami vnútroštátneho práva. Z vyššie citovaného rozhodnutia ESD vyplýva nemožnosť vnútroštátneho súdu v spotrebiteľských veciach využiť tzv. moderačné právo upravené v § 545a Občianskeho zákonníka. (rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 24Co/389/2013).

Podľa § 544 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej aj "OZ") ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Z vyššie citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že zmluvnú pokutu možno dojednať vždy len vo vzťahu k určitej zmluvnej povinnosti (zmluvným povinnostiam) toho ktorého účastníka dotknutej zmluvy. Uvedené potom znamená, že od účastníka možno požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty len v prípade, ak porušil také zmluvné dojednanie, ktoré tohto účastníka zaväzovalo, a s ktorým porušením sa zároveň viaže i povinnosť uhradiť zmluvnú pokutu. V prejednávanom prípade bola zmluvná pokuta medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom dojednaná v bode 3 Dodatku k zmluve o pripojení Fix s tým, že sa vzťahuje na porušenie akejkoľvek povinnosti stanovenej v bode 1 písm. c/ alebo v bode 2 Dodatku k zmluve o pripojení alebo v čl. 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a/ - c/ Všeobecných podmienok odporcom. V bode 1 písm. c/ Dodatku k zmluve o pripojení je následne formulovaný záväzok odporcu riadne a včas platiť právnemu predchodcovi navrhovateľa cenu služieb podľa zvoleného programu služieb. Povinnosť realizovať dobíjanie žalovanému vyplývala z bodu 1 písm. d) dodatku, pričom v bode 3 dodatku, na základe ktorého si žalobca uplatňuje zmluvnú pokutu však bod 1 písm. d) vymenovaný nie je.

Súd v danom prípade konštatuje, že navrhovateľ okrem vyššie uvedeného individuálneho zmluvného dojednania zmluvnej pokuty žiadnym spôsobom nepreukázal porušenie zmluvných povinností odporcom, t.j., že odporca prestal realizovať pravidelné zmluvné dobíjania, nepredložil žiadny doklad z ktorého by navrhovateľom tvrdené skutočnosti vyplývali. V sporovom konaní sa uplatňuje prejednávací zásada, kedy má účastník jednak povinnosť tvrdenia, jednak povinnosť dôkaznú. Dôkaznú povinnosť môže účastník plniť od začiatku konania, v návrhu na začatie konania, vo vyjadrení k nemu, mimo týchto procesných úkonov, v rámci prípravy pojednávania pri odročovaní pojednávania. Jej cieľom je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na účastníkovi konania bez ohľadu na jeho procesné postavenie. Za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov fyzických osôb a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch svedkov. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou dôkaznou je vzájomná úzka väzba. Dokazovanie je časťou občianskeho súdneho konania, v ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Účastníci konania majú povinnosť uviesť dôkazy na preukázanie tvrdých skutočností. Procesný dôsledok spojený s dôkaznou povinnosťou môže mať za následok neunesenie dôkazného bremena. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, či sú v konaní preukázané jeho tvrdenia a či vzhľadom na takto preukázané skutočnosti je možné rozhodnúť vo veci samej v jeho prospech. Následky spojené s ich nespĺnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie ten účastník konania, ktorý tieto povinnosti nespĺnil.

S poukazom na vyššie uvedené súd návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol, keďže navrhovateľ okrem individuálneho dojednania zmluvnej pokuty dostatočne nepreukázal ani porušenie zmluvných povinností odporcu, za ktoré by bol odporca povinný platiť zmluvnú pokutu. Písomný postup spoločnosti Slovak Telekom a.s., ktorý bol uplatňovaný v prípadoch nedodržania povinnosti povinného mesačného zmluvného dobíjania predplatených mobilných služieb FIX, doručený súdu dňa 2.10.2014 elektronicky, písomne doplnený dňa 6.10.2014, nemožno považovať za preukázanie porušenia zmluvných povinností odporkyňou, na základe ktorých jej mala vzniknúť povinnosť uhradiť zmluvnú pokutu.

O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že odporkyňu, ktorá mala vo veci plný úspech, právo na náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie a bránenie práva proti navrhovateľovi, ktorý vo veci samej úspech nemal nepriznal, nakoľko táto si žiadne trovy konania neuplatnila ani je zo spisu žiadne trovy konania nevyplývali.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.